ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди
№ МОд-57
2016 йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2016 йил "6" апрел даги 137 - сонли буйруги билан тасдиқланган

"Фармация"
йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг ўқув дастури

Тошкент – 2016

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ КАДРЛАРНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ТАРМОҚ МАРКАЗИ

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2016 йил 26 март даги 2 - сонли баённомаси билан маъқулланган.

Тузувчилар: **"Олий таълимнинг норматив хуқукий асослари" модули:** с.ф.д., проф., И.Эргашев, ю.ф.н., доц., В.Топилдиев.
"Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат" модули: п.ф.д., проф., Н.А.Муслимов, п.ф.н., М.Т.Мирсолиева, п.ф.н., доц., М.Усманбаева, А.Исянова.
"Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш" модули: ф-м.ф.н, доц., Х.Холмелов, ф-м.ф.н, доц., Д.Иргашева, кат. ўқит., В.Ҳамидов.
"Амалий хорижий тил" модули: Ўзбекистондаги Британия Кенгашининг етакчи мутахассислари, кат. ўқит., У.Гиясова.
"Тизимли таҳлил ва карор кабул килиш асослари" модули: с.ф.д., проф., С.Жўраев, ф.ф.д., проф. Р.Самаров, пс.ф.н., Х.М.Алимов.
Махсус фанлар бўйича: Хорижий эксперт, Ён Им Ли (Жанубий Корея).
Ишчи гурух: С.У.Алиев, Ш.З.Умарова, Ф.Ф.Урманова, А.К.Ганиев, ф.ф.д.,проф. В.Н.Абдуллабекова.

Тақризчилар: Хорижий эксперт: Ёнг Моон Ли (Жанубий Корея).
ф.ф.д., проф. З.О.Юлдашев.

Ўқув дастури Тошкент тиббиёт академияси Кенгашининг карори билан тасдикга тавсия килинган (2016 йил ______даги ______-сонли баённома).

Кириш

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги "Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги ПФ-4732-сон Фармонидаги устувор йўналишлар мазмунидан келиб чиққан ҳолда тузилган бўлиб, у замонавий талаблар асосида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жараёнларининг мазмунини такомиллаштириш ҳамда олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий компетентлигини мунтазам ошириб боришни мақсад қилади.

Дастур мазмуни олий таълимнинг норматив-ҳуқукий асослари ва қонунчилик нормалари, илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш, амалий хорижий тил, тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари, махсус фанлар негизида илмий ва амалий тадкиқотлар, технологик тараққиёт ва ўқув жараёнини ташкил этишнинг замонавий услублари бўйича сўнгги ютуқлар, педагогнинг касбий компетентлиги ва креативлиги, глобал Интернет тармоғи, мультимедиа тизимлари ва масофадан ўқитиш усулларини ўзлаштириш бўйича янги билим, кўникма ва малакаларини шакллантиришни назарда тутади.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлигига қўйиладиган умумий малака талаблари ва ўқув режалари асосида шакллантирилган бўлиб, бу орқали олий таълим муассасалари педагог кадрларининг соҳага оид замонавий таълим ва инновация технологиялари, илғор хорижий тажрибалардан самарали фойдаланиш, ахборот-коммуникация технологияларини ўқув жараёнига кенг татбиқ этиш, чет тилларини интенсив ўзлаштириш даражасини ошириш ҳисобига уларнинг касб маҳоратини, илмий фаолиятини мунтазам юксалтириш, олий таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришни тизимли таҳлил қилиш, шунингдек, педагогик вазиятларда оптимал қарорлар қабул қилиш билан боғлиқ компетенцияларга эга бўлишлари таъминланади.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос хусусиятлари ҳамда долзарб масалаларидан келиб чиққан ҳолда дастурда тингловчиларнинг махсус фанлар доирасидаги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларига қўйиладиган талаблар такомиллаштирилиши мумкин.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури қуйидаги модуллар мазмунини ўз ичига қамраб олади:

I. Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим–тарбия масалалари.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг қонунчилик нормалари.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.

2.2. Фармацевтика фанларини ўқитишдаги илғор хорижий тажрибалар.

III. Таълим жараёнида ахборот-коммуникацион технологияларни қўллаш

3.1. Электрон педагогика ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

3.2. Фармацевтика фанларини ўқитишда ахборот технологияларини қўлланилиши.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш технологиялари.

5.2. Фармацевтика соҳасида бошқарув ва тизимли таҳлил.

VI. Махсус фанлар

6.1. Фармацевтика соҳасининг тараққиёт йўналишлари ва инновациялар.

6.2. Фармацевтика фанларини ўқитишда илғор таълим технологиялари.

6.3. Дори воситаларининг сифатини таъминлаш ва ишлаб чиқаришда халқаро талаблар.

VII. Педагогик амалиёт

VIII. Малакавий аттестация

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг **мақсади** педагог кадрларнинг ўқув-тарбиявий жараёнларни юксак илмий-методик даражада таъминлашлари учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларини мунтазам янгилаш, малака талаблари, ўқув режа ва дастурлари асосида уларнинг касбий компетентлиги ва педагогик маҳоратини доимий ривожланишини таъминлашдан иборат.

Курснинг **вазифаларига** қуйидагилар киради:

- "Фармация" йўналишида педагог кадрларнинг касбий билим, кўникма, малакаларини узлуксиз янгилаш ва ривожлантириш;

- замонавий талабларга мос ҳолда олий таълимнинг сифатини таъминлаш учун зарур бўлган педагогларнинг касбий компетентлик даражасини ошириш;

- педагог кадрлар томонидан замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали ўзлаштирилишини таъминлаш;

- махсус фанлар соҳасидаги ўқитишнинг инновацион технологиялари ва илғор хорижий тажрибаларни ўзлаштириш;

- "Фармация" йўналишида ўқув жараёнини фан ва ишлаб чиқариш билан самарали интеграциясини таъминлашга қаратилган фаолиятни ташкил этиш.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакалари ҳамда компетентлигига қўйиладиган талаблар:

"Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари", "Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат", "Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш", "Амалий хорижий тил", "Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари" модуллари бўйича тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талабалар тегишли таълим соҳаси бўйича педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмуни, сифати ва уларнинг тайёргарлиги ҳамда компетентлигига қўйиладиган умумий малака талаблари билан белгиланади.

Махсус фанлар бўйича тингловчилар қуйидаги янги билим, кўникма, малака ҳамда компетенцияларга эга бўлишлари талаб этилади:

Тингловчи:

- дори препаратларини ишлаб чиқариш ва сифатини таъминлаш бўйича халқаро етакчи ташкилотларни;

- фармацевтик маҳсулотни ишлаб чиқариш муаммолари ва истиқболларини;

- соҳада эришилган сўнги ютуқларини ва илмий адабиётларни;

- соҳада бўйича республикамизда ва хорижда олиб борилаётган илмий-тадқиқотлар ва уларнинг натижаларини;

- сертификатлаштириш турлари, қонуний асослари, сертификат-лаштириш ва аккредитациялаш миллий тизими, сертификатлаштириш схемалари, маҳсулот ва хизматларни сертификатлаштиришни;

- дори воситалари сифатини назорат қилишда қўлланиладиган замонавий таҳлил усулларини;

- халқаро стандарт намуналари ва уларнинг турлари, қўллаш мезонларни;

- фармацевтик маҳсулотлар ишлаб чиқариш корхоналарида қалбакилаштирилган ва сифатсиз дори воситаларини ишлаб чиқариш муаммоларини;

- Ўзбекистон Республикаси ва ривожланган хорижий давлатларда дори воситаларини рўйхатга олиш, қайта рўйхатга олиш талаблари ва уларни уйғунлаштириш ҳолатларини **билиши** керак.

Тингловчи:

- фармацевтика фанларини ўқитишда интерфаол усулларни таълим жараёнига татбиқ этиш;
- дори воситаларини ишлаб чиқариш ва сифатини аниқлаш;
- фармацевтика соҳасидаги инновацияларни таҳлил этиш;
- фармация маҳсулотларида халқаро сифат стандартларининг қўлланилишини таҳлил этиш;
- дори воситалари сифатини таъминлашда инструментал усуллардан фойдаланиш;
- хом ашёлари сифатини баҳолашда қўлланиладиган таҳлил усуллари;
- дори воситаларини ишлаб чиқариш жараёнидаги оралиқ махсулотлар ва технологик жараёнларни назорат қилиш усуллари;
- саноат корхоналарида хом ашё, ёрдамчи ва тайёр махсулотларнинг сифатини баҳолашда қўлланиладиган аналитик усуллар;
- дори воситалари стандартлари ва уларни ишлаб чиқиш;
- дори воситаларини баркарорлигини таъминлаш ва саклаш шароитлари мажбурий сертификатлаштиришдан ўтадиган фарматсевтик махсулотларни ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг мажбуриятлари;
- импорт ва экспорт учун мўлжалланган фарматсевтик маҳсулотларнинг мажбурий сертификатлаштириш талаблари;
- мажбурий сертификатлаштириш қоидаларига риоя қилишни давлат назорати;
- сертификатларни расмийлаштириш **бўйича кўникмаларига** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- назарий билимлар ва амалий кўникмаларни педагогик фаолиятда қўллай олиш;
- фармацияфанларини ўтишда инновацион усуллардан фойдаланиш;
- фармациясоҳасидаги инновацияларни таҳлил қила олиш;
- қадоқлов воситалари ва хом ашёлар сифатини аниқлаш;
- дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш;
- стандарт операцион жараёнларни амалиётда қўллай олиш **малакаларига** эга бўлиши зарур.

Тингловчи:

- фармацевтика соҳасидаги халқаро стандартларнинг жорий этилишини аниқлаш;
- фармацевтик корхоналарида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар сифатини таъминлаш, назорат қилиш ва бошқариш;
- дори воситаларини рўйхатдан ўтказиш тартибини амалиётда қўллаш;
- дори махсулотлари сифатини белгилашнинг замонавий усулларини қўллаш;

- фундаментал назарий билимларни фармацевтика соҳасидаги амалий вазифаларни ечишда лаборатория доирасида тадқиқотларни бажариш;
- инсонлар учун қўлланиладиган дори воситаларини рўйхатдан ўтказишга қўйилган техник талабларни амалиёт билан уйғунлаштириш;
- ёрдамчи ва технологик жараёнлар, аналитик усуллар, технологик ва лоборатория жиҳозларини валидациялаш **компетенцияларига** эга бўлиши лозим.

Курс ҳажми

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналиши бўйича таълим дастурларини тўлик ўзлаштирган ва Аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони 3-иловаси билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака аттестати берилади.

"Фармация" йўналиши бўйича қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг мазмуни

I. Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим–тарбия масалалари.

Инсон онг ва тафаккурининг янгиланиши жамият ривожланишининг муҳим омили сифатида. Глобаллашув ва ижтимоий-маънавий ҳаётдаги ўзгаришлар тенденцияси ва истиқболлари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз", "Юксак маънавият – енгилмас куч, "Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида", "Мамлакатни модернизация қилиш ва иқтисодиётимизни барқарор ривожлантириш йўлида", "Ватанимизнинг босқичма-босқич ва барқарор ривожланишини таъминлаш – бизнинг олий мақсадимиз", "Демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш- мамлакатимиз тараққиётининг асосий мезонидир" "Она юртимиз бахти иқболи ва буюк келажаги йўлида хизмат килиш – энг олий саодатдир" ва бошқа асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалаларининг ёритилиши.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига бағишланган маърузаларида таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимини модернизациялаш билан боғлиқ вазифаларнинг белгиланиши.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этишнинг қонунчилик нормалари.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тушунчаси ва турлари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг ишлаб чиқиш ва амалга киритиш тартиби. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. "Таълим тўғрисида"ги Қонун. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг босқичлари ва асосий йўналишлари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги "Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ–1533-сон Қарори, 2012 йил 24 июлдаги "Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида"ги ПФ–4456-сон Фармони, 2015 йил 12 июндаги "Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПФ–4732-сон Фармони ва бошқалар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги "Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида"ги 5-сон Қарори, 1998 йил 5 январдаги "Узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида"ги 4- сон Қарори, 2001 йил 16 августдаги "Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида"ги 343-сон Қарори, 2006 йил 10 февралдаги "Олий таълим муассасасига педагогларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида"ги Низомни тасдиқлаш хусусидаги 20-сон Қарори, 2012 йил 26 сентябрдаги "Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 278-сонли Қарори, 2015 йил 10 январдаги "Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида" 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида" ги 3-сон Қарори, 2015 йил 20 августдаги "Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 242-сон қарори ва бошқалар.

Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурлари тушунчаси ва уларга қўйиладиган талаблар. "Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими тўғрисида"ги Низом. "Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талабаларининг малакавий амалиёти тўғрисида" ги Низом. "Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси тўғрисида"ги Низом. Олий таълим муассасаларида мустақил таълимни ташкил этиш тартиби тўғрисида"ги Низом. "Магистратура тўғрисида"ги Низом. "Очиқ лекцияларни ташкил

этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида" ги Низом ва бошқа меъёрий ҳужжатлар.

II. Илғор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик.

Олий таълим тизимини модернизациялашнинг устувор йўналишлари. Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари, инновацион жараёнларнинг кечиш босқичлари. Педагогик технологиянинг таснифи, қонуниятлари, тамойиллари ва мезонлари. Таълим-тарбия жараёнини технологиялаштириш асослари.

Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этишнинг инновацион шакл, метод ва воситалари.

Шахсга йўналтирилган таълим технологияларининг мазмуни, йўналишлари. Таълим олувчиларнинг билиш фаоллигини ошириш ва мустақил таълимини ташкил этиш асосидаги инновацион таълим технологиялари: амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиш, интерфаол таълим, модулли-кредит тизими, blended learning (аралаш ўқитиш), case study (кейс стади), масофали ўқитиш, маҳорат дарслари, вебинар технологиялари, ассисмент методларидан ўқув-тарбия жараёнида фойдаланиш. Ўқув лойиҳаларини ишлаб чиқиш, портфолиоларни шакллантириш ва амалиётга татбиқ этиш.

Педагог касбий компетентлигининг тузилиши ва мазмуни. Педагогнинг психологик, методик, информацион, креатив, инновацион компетентлиги мазмун-моҳияти. Педагогик маҳорат асослари ва таркибий қисмлари. Ўқитувчининг коммуникатив компетентлиги, педагогик жараёнда мулоқот услубларини тўғри танлаш ва улардан самарали фойдаланиш. Педагогик деонтология. Нутқ техникаси ва маданияти. Аудиторияда шахслараро муносабатларни самарали ташкил этиш ва гуруҳни оптимал бошқариш. Педагогик низоларни самарали ҳал этиш йўллари. Замонавий педагог имиджи ҳамда ўқитувчининг ўз-ўзини касбий ва шахсий такомиллаштириб бориши.

Креативлик - педагогик ижодкорликнинг асоси сифатида. Олий таълим педагог кадрларининг креатив потенциали тушунчаси ва моҳияти. Педагогларда креатив компетентликни шакллантиришнинг зарурий шарт-шароитлари, моделлари. Касбий фаолиятда позитив-фаол мотивация ва педагог кадрларнинг креатив потенциалини баҳолаш мезонлари. Таълимни ахборотлаштириш шароитида педагог кадрлар креатив имкониятларини баҳолаш мезони.

2.2. Фармацевтика фанларини ўқитишдаги илғор хорижий тажрибалар.

Таълим ва тарбия жараёнларини ташкил этишда хорижий тажрибалар. Ривожланган Европа давлатлари (Германия, Англия), Осиё мамлакатлари

(Япония, Жанубий Корея) ва Америка Қўшма штатлари каби давлатларнинг ўқув, ўқув-услубий, илмий-тадқиқот жараёнларини ташкил этиш ва амалда қўллаш бўйича тажрибаларини таълим тизимига тадбиқ этилиши.

Ўқув жараёнининг норматив-хуқуқий асослари (таълим стандартлари, ўқув режа, фан дастури ва локал хужжатлар) бўйича хорижий тажрибалар ва уларнинг киёсий таҳлили.

Таълим хизматларини кўрсатиш бўйича дунё бозори ва хорижий тажрибалар.

Фармацевтика соҳасини ривожланишига сўнгги ўн йилда хисса кўшган соҳанинг етук олимлари ва улар томонидан яратилган илмий назариялар. Илмий мактаблар, кашфиётлар натижаси, фармацевтика соҳаси бўйича нашр этилган сўнгги ўқув ва илмий адабиётлар таҳлили. Фармацевтика фанларининг жорий ҳолати ва истиқболдаги вазифалари.

III. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

Педагогик жараёнда ахборот-коммуникация ва интерактив технологияларидан фойдаланиш. Таълимий Интернет ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш. Интернет тармогининг асосий хизматлари. Ziyonet.uz ва бошка таълим порталлари ресурслари билан ишлаш. Интернет тармоғида педагогларнинг, талабаларнинг электрон мулоқот муҳитида жамоа бўлиб ишлаш шакллари. Блог, форум ва тематик чатларни ташкил этиш усуллари. Педагогларнинг тармоқдаги ҳамкорлиги.

Педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини ташкил этиш. Электрон портфолио тушунчаси, таркиби, мазмуни ва имкониятлари. Ахборот технологиялари воситасида педагогнинг электрон портфолиосини шакллантириш. Электрон ахборот-таълим муҳитида педагогик жараённи лойиҳалаштириш. Moodle дастури асосида ўқув ресурсларини яратиш.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалардан фойдаланиш, амалий дастурий воситалар ёрдамида электрон дарсликлар, тренажерлар, виртуал лаборатория машғулотларини яратиш усуллари. Офис дастурларида электрон ўқув-методик материалларини яратиш усуллари (Microsoft Word, Excel, Power Point ва б.). Web 2.0/3.0 технологиялари ва уларнинг ёрдамида электрон дидактик материалларни яратиш ва ўқув-тарбия жараёнида қўллаш.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалар ҳимоясини таъминлаш. Аутентификациялаш ёрдамида ҳимоялаш. Ҳимоялаш воситалари.

3.2. Фармацевтика фанларини ўқитишда ахборот технологияларини қўлланилиши.

Фармацевтикада ахборот технологиялари ҳақида тушунча. Ахборот технологиялари воситаларини фармацевтикада қўлланилиши.

Фармацевтикада янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Фармацевтикада маълумотлар узатиш тизимини ташкил этиш ва уларнинг афзалликлари. Замонавий ахборот технологияларини тиббий жараёнларга қўллаш натижасида иш фаолиятини сифатини ошириш ва автоматлаштириш. Тиббий текширув жараёнларида олинган натижаларни ахборот технологиялари ёрдамида қайта ишлаш, статистик анализ қилиш, 2D, 3D график усулда тасвирлаш ва улар асосида маълумотлар базасини яратиш, хавфсизлигини таъминлаш. Яратилган маълумотлар базасидан фармацевтиканинг барча соҳасидаги ходимларнинг ягона локал тармоқда шахсий логин парол орқали маълумотлардан фойдаланишни ташкил этиш. Ахборот технологияларни қўллаган ҳолда фармацевтика соҳасида аҳолига интерактив хизматлар кўрсатиш. Фармацевтика соҳасида олинган маълумотлар базасини ахборот технологиялар ёрдамида таълим тизимига интеграция қилиш.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

Хорижий тилни ўқитиш ва ўрганишдаги ислоҳотлар. Тил бўйича Европа стандарти ва унинг талқини. Тил алоқа (коммуникация) воситаси сифатида ва тилга оид билим ва кўникмаларни шакллантириш усуллари. Тилни ўрганишда муваффақиятга эришиш шарт-шароитлари: касбий интерактив мулоқот муҳити, мулоқот клубларини ташкил этиш, ўзининг тил кўникмалари даражасини баҳолаш ва бошқ. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика-B1-B2 оралигида). Тил ўрганишда ўқитувчи ва ўрганувчиларни роли. Тил ўрганиш учун зарур ўқув-аудио, методик ва онлайн ресурслар Тили ўрганилаётган мамлакат маданиятини билишнинг аҳамияти. Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш).

Мулоқот мавзулари: кундалик ҳаётга оид (шахсий маълумот, оила ҳақида маълумот, бўш вақтни ўтказиш ва ҳоказо) ижтимоий ҳаётга доир, таълимга ва касбга йўналтирилган мавзулар.

Мутахассисликка оид матнларни ўқиш, уларни тушуна олиш, оғзаки баён эта олиш, ўз фани бўйича ўқув жараёнини ташкил этишда соҳага оид хорижий тилдаги атамалардан фойдаланиш.

V. Тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли таҳлил ва қарор қабул қилиш технологиялари.

Тизимли таҳлил тушунчаси. Тизим ва тизимлар назарияси. Тизимли методология ва тизимли ёндашув. Тизимлар классификацияси. Тизим структураси. Тизимли таҳлилнинг мақсади ва вазифалари. Тизимли

таҳлилдан педагогик фаолиятда фойдаланиш техникаси. Педагогик тизим ва унинг тузулиши. Педагогик вазиятларнинг тизимли таҳлилини амалга ошириш. Тизимли таҳлилни амалга оширишнинг асосий босқичлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш моделлари. Тизимли таҳлилни амалга ошириш методлари. Тизимли таҳлил натижаларини манба шаклига келтириш технологияси.

Қарор тушунчаси ва унинг асосий вазифалари. Қарор турлари ва уни қабул қилиш усуллари. Қарорларни тайёрлашга қўйиладиган талаблар. Қарор вариантларини тайёрлаш технологияси. Қарор қабул қилиш жараёни ва педагог шахси. Қарорларни қабул қилиш жараёнига таъсир кўрсатувчи асосий омиллар. Педагогик жараённи бошқаришда қарорлар (тезкор, тактик ва б.).

Қарор натижаларини баҳолашнинг экспертли ва прогностик методлари. Қарорлар самарадорлигини баҳолаш мезонлари. Қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш механизми.

5.2. Фармацевтика соҳасида бошқарув ва тизимли таҳлил.

Бошқарув философияси. Бошқарув ва менежмент. Бошқарув субъекти ва объекти. Фармацевтика ташкилотларининг бошқарувига ҳозирги замон ёндошиш усуллари. Фармацевтика соҳасида бошқарув, комплекс қарорлар чиқаришда тизимли таҳлил ҳусусиятлари. Фармацевтика ташкилотларида бошқарув фаолиятининг бошлангич, асосий, фундаментал ғояларидан иборат бўлган бошқарув тамойиллари.

Тизим, ахборт ва билим. Ахборот тизимлари билан боғлик тушунчалар, уларни турлари ва яратиш босқичлари. Билим моделлари. Бошқаришда тизимли таҳлил. Тизимни бошқариш муаммолари, схема кўриниши, бошқариш мақсади, бошқариш функциялари, тизимни бошқариш масалалари. Информацион тизимлар. Информацион тизимнинг функционал структураси, декомпозиция усули. Талабларни излаш. Тизимга тегишли бўлган талаблар

VI. Махсус фанлар

6.1. Фармацевтика соҳасининг тараққиёт йўналишлари ва инновациялари.

Фармацевтика соҳасининг тараққиёт йўналишлари. Ёрдамчи ва технологик жараёнлар, аналитик усуллар, технологик ва лаборатория жиҳозларини валидациялаш. Фармацевтика фанларининг инновациялари: қадоқлаш стандартлари, хоналарни ва жиҳозларни зарарсизлантириш системалари, сублимацион қурилмалар, ампула ва флаконларни тозалаш жараёнини автоматлаштириш. Фармацевтика фанларида инновацияларни қўллаш истиқболлари.

6.2. Фармацевтика фанларини ўқитишда илғор таълим технологиялари.

Фармацевтика фанларини ўқитиш технологиялари ва тамойиллари. Фармацевтика фанларининг тараққиёт йўналишлари ва тенденциялари. Таълим бериш методлари, воситалари ва ташкилий шакллари. Инновация тушунчаси. Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари. Фармацевтика фанлари тараққиётида таълим технологияларининг ўрни. Инновациялар ва педагогнинг креатив салоҳияти. Фармацевтика фанларини ўқитишда таълим босқичларининг узвийлиги. Таълимда кейслар банкини яратиш ва амалиётда фойдаланиш. Фармацевтика фанларига илғор таълим технологияларини қўллашнинг ўзига хослиги.

6.3. Дори воситаларининг сифатини таъминлаш ва ишлаб чиқаришда халқаро талаблар.

Ўзбекистон Республикасида дори воситалари сифатини таъминлаш тизими. Фармацевтик маҳсулотларни ишлаб чиқаришда жаҳон андозалари ва тажрибалари. Жаҳон соғликни саклаш ташкилоти (WHO). Инсонлар учун қўлланиладиган дори воситаларини рўйхатдан ўтказишга қўйилган техник талабларни уйғунлаштириш. Ҳалқаро конференция (ICH). Стандартлаш бўйича Ҳалқаро ташкилот (ИСО). Фармацевтик инспекциялар (GMP бўйича инспекторлар) бўйича ҳамкорлик конвенцияси (PIC). Яхши ишлаб чиқариш амалиёти (GMP). Европа Ҳамдўстлик давлатларида фармацевтик маҳсулотларни рўйхатдан ўтказиш тартиби. Дори воситалари ишлаб чиқаришнинг ташкилий-услубий асослари. Дори воситаларининг сифатни таъминлаш концепцияси ва унинг асосий элементлари. Фармацевтика ишлаб чиқариш корхоналаридаги сифатни таъминлаш тизимининг ташкилий тузилиши ва бўлинмалари, сифат бошқаруви тамойиллари. Аҳолини дорилар билан таъминлаш соҳасидаги давлат сиёсати ва сифатни назорат этиш тизими. Дори воситаларини ишлаб чиқаришнинг барча босқичларида сифатни таъминлаш учун мўлжалланган Миллий қоидалар ва стандартлар. Бугунги кунда дори воситаларининг сифатига қўйилаётган жаҳон талаблари. Ўзбекистон Республикаси фармацевтика соҳасига халқаро стандартларнинг жорий этилиши. Фармацевтик ишлаб чиқариш корхоналарида сифат менежменти. Сифатни таъминлаш ва назорат қилиш бўлимлари. Қалбакилаштирилган ва сифатсиз дори воситаларини ишлаб чиқариш муаммолари. Табиий дори воситаларини ишлаб чиқариш истиқболлари.

VII. Педагогик амалиёт

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларида педагогик амалиёт очиқ маърузалар ва амалий машғулотлар ўтказиш, ўтилган дарсларнинг муҳокама қилиниши ва танқидий таҳлил этилишига асосланган ҳолда амалга оширилади.

Педагогик амалиёт қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишлари ва мутахассисликларининг ўзига хослигидан келиб чиққан ҳолда олий таълим муассасаларининг тегишли профиль кафедраларида ташкил этилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги ижодий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологик жараёнлар билан боғлиқ вазиятли масалалар асосида амалий ишларни бажарадилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказилади. Бундан ташқари, мустақил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Мустақил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Мустақил таълим тегишли ўқув модули бўйича ишлаб чиқилган топшириқлар асосида ташкил этилади ва унинг натижасида тингловчилар битирув иши (лойиҳа иши) ни тайёрлайди.

Битирув иши (лойиҳа иши) талаблари доирасида ҳар бир тингловчи ўзи дарс бераётган фани бўйича электрон ўқув модулларининг тақдимотини тайёрлайди.

Электрон ўқув модулларининг тақдимоти қуйидаги таркибий қисмлардан иборат бўлади:

Кейслар банки;

Мавзулар бўйича тақдимотлар;

Бошқа материаллар (фанни ўзлаштиришга ёрдам берувчи қўшимча материаллар: электрон таълим ресурслари, маъруза матни, глоссарий, тест, кроссворд ва бошқ.)

Электрон ўқув модулларини тайёрлашда қуйидагиларга алоҳида эътибор берилади:

- тавсия қилинган адабиётларни ўрганиш ва таҳлил этиш;
- соҳа тараққиётининг устивор йўналишлари ва вазифаларини ёритиш;
- мутахассислик фанларидаги инновациялардан ҳамда илғор хорижий тажрибалардан фойдаланиш.

Шунингдек, мустақил таълим жараёнида тингловчи касбий фаолияти натижаларини ва талабалар учун яратилган ўқув-методик ресурсларини “Электрон потрфолио” тизимига киритиб бориши лозим.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа махсулотлари ва бошқа электрон ва қоғоз вариантдаги манбаалардан фойдаланилади.

Адабиётлар

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари

1. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.

2. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.

3. И.А.Каримов. Юксак маънавият-енгилмас куч. Т.: “Маънавият”. –Т.: 2008. -176 б.

4. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. - Т.: “Ўзбекистон”. 2011. -440 б.

5. И.А.Каримов. Она юртимиз бахту иқболи ва буюк келажаги йўлида хизмат қилиш – энг олий саодатдир. “Ўзбекистон”, 2015. – 302 б.

II. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2014.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Таълим - тарбия ва кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан ислох қилиш, баркамол авлодни вояга етказиш тўғрисида”ги 1997 йил 6 октябрдаги №1869-сонли Фармони.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Узлуксиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида”ги 1998 йил 5 январдаги 5-сонли Қарори.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида”ги 1998 йил 5 январдаги 4-сонли Қарори.

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2001 йил 16 августдаги 343 - сонли Қарори.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий ўқув юртлари талабаларига стипендиялар тўлаш тартиби ва миқдорлари тўғрисида”ги 2001 йил 17 августдаги 344 - сонли Қарори.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 1 мартдаги “Нодавлат таълим муассасалари фаолиятини лицензиялаш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш тўғрисидаги 100-сонли Қарори.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий таълим муассасасига педагогларни танлов асосида ишга қабул қилиш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш тўғрисидаги 2006 йил 10 февралдаги 20-сонли Қарори.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг "Олий таълим муассасалари талабалари ўқишини кўчириш, қайта тиклаш ва ўқишдан четлаштириш тартиби тўғрисида"ги Низом тасдиқлаш хусусидаги 2010 йил 18 июндаги 118-сонли Қарори.

11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Таълим муассасаларининг битирувчиларини тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 2010 йил 28 июлдаги 4232-сонли Фармони.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2011 йил 20 майдаги 1533-сонли Қарори.

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида"ги 2012 йил 24 июлдаги 4456-сонли Фармони.

14. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги "Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 278-сонли Қарори.

15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг "Ўриндошлик асосида ҳамда бир неча касбда ва лавозимда ишлаш тартиби тўғрисида"ги Низоми 2012 йил 18 октябрдаги 297-сонли Қарори.

16. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг "Олий ўқув юртидан кейинги таълим ҳамда олий малакали илмий ва илмий педагогик кадрларни тайёрлаш аттестациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириш чора тадбирлари тўғрисида"ги 2012 йил 28 декабрдаги 365-сонли Қарори.

17. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2012 йил 29 декабрдаги "Республика олий таълим муассасалари рейтингини баҳолаш тизимини жорий этиш тўғрисида"ги 371-сон Қарори.

18. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги "Вазирлар Маҳкамасининг "Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида" 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги 3-сонли Қарори.

19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 2 мартдаги "Магистратура тўғрисида"ги Низомни тасдиқлаш тўғрисидаги 36-сонли Қарори.

20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги "Олий таълим муасасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги 4732-сон Фармони.

21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 20 августдаги "Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини оширишни ташкил этиш чора тадбирлари тўғрисида"ги 242-сонли Қарори.

22. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида» 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида" ги 3-сон Қарори.

III. Махсус адабиётлар

1. Азизходжаева Н.Н. Педагогик технологиялар ва педагогик махорат. – Т.: Молия, 2003. – 192 б.

2. Арипов М. Интернет ва электрон почта асослари.- Т.; 2000. – 218 б.

3. Исмаилов А.А. Жалалов Ж.Ж. Саттаров Т.К. Ибрагимходжаев И.И. Инглиз тили амалий курсидан ўқув-услубий мажмуа. Basic User/ Breakthrough Level A1/-Т.: 2011. – 182 б.

4. Ишмухамедов Р., Абдукодиров А., Пардаев А. Таълимда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: "Истеъдод" жамгармаси, 2008. – 180 б.

5. Ишмухамедов Р., Абдукодиров А., Пардаев А. Тарбияда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: "Истеъдод" жамгармаси, 2009. – 160 б.

6. Саттаров Э., Алимов Х. Бошкарув мулокоти. – Т.: "Академия", 2003. – 70 б.

7. Махмудов И.И. Бошкарув психологияси. – Т.: 2006. – 230 б.

8. Махмудов И.И. Бошкарув профессионализми: психологик таҳлил. – Т.: "Академия", 2011. – 154 б.

9. Ракамли телевидение// Х.С.Соатов таҳрири остида Ўқув қўлланма. Т.: 2015.

10. DUET-Development of Uzbekistan English Teachers*- 2-том. CD ва DVD материаллари, Тошкент.: 2008.

11. Michael McCarthy "English Vocabulary in use". Cambridge University Press, 1999, Presented by British Council.

12. Dafius M. Dziuda/ Data mining for genomics and proteomics. Canada, 2010. ps-306

13. DUET-Development of Uzbekistan English Teachers*- 2-том. CD ва DVD материаллари, Тошкент.: 2008.

14. Michael McCarthy "English Vocabulary in use". Cambridge University Press, 1999, Presented by British Council.

15. The use of essential medicines. Report of the WHO Expert Committee (including the 13th Model list of Essential Medicines). WHO Technical Report Series № 920, 2004, 133 p.

16. Quality assurance of pharmaceuticals. A compendium of guidelines and related materials. World Health Organization Geneva-http//:bookorders.who.int

17. Introduction to Quality Control. ISBN-13: 978-4906224616ISBN-10: 490622461X Kaoru Ishikawa

18. Validate a Pharmaceutical Process, Steven OstroveOstrove Associates, Inc. Elizabeth, NJ, USA ISBN: 978-0-12-804148-2June 2016

19. Theory of Drug Development, Eric B. Holmgren. October 24, 2013 by Chapman and Hall/CRC Reference - 261 Pages - 50 B/W Illustrations ISBN 9781466507463 - CAT# K14671Series: Chapman & Hall/CRC

IV. Электрон таълим ресурслари

1. www. Ziyonet. uz
2. www. edu. Uz
3. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz
5. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали: www.gov.uz
6. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari izohli lug'ati, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz
7. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва рахбар кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш Бош илмий-методик маркази

Директор ____________ У.Ш.Бегимкулов
“____” ____________ 201 й.
М.Ў.

Тошкент тиббиёт академияси хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Директор ____________ У.А.Ташкенбаева
“____” ____________ 201 й.
М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва ўқув юртлари бош бошқармаси

Бошқарма бошлиғи ____________ Ў.С.Исмаилов
“____” ____________ 201 й.
М.Ў.